

www.storiya.info

© 2023 «Сторія»

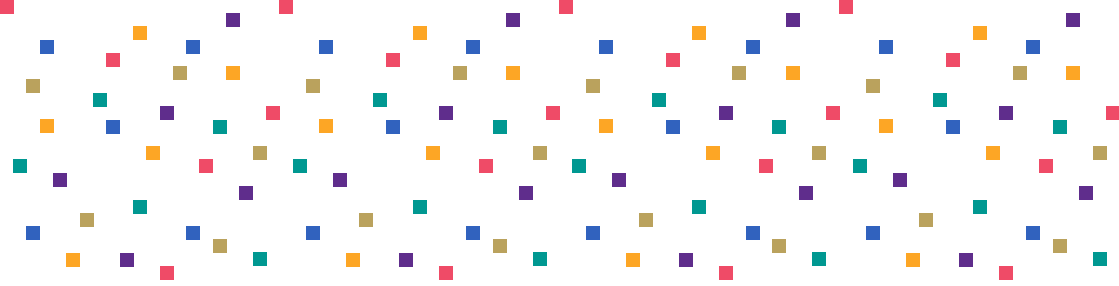
11+

ХТО ТАКІ СКІФИ?

www.storiya.info

Хто такі скіфи?

Засновниця читачької онлайн-платформи «Сторія» **Олеся Божко**

Автор **Вадим Аникієнко**

Головна редакторка **Юлія Журлакова**

Літературна редакторка, авторка рубрики

«Читай і мову вивчай!» **Юлія Гарюнова**

Верстка **Анастасія Бишовець**

Дизайн **Віталій Войтуль**

Ілюстрації huculia.info, wikimedia.org, jnsn.com.ua, wikipedia.org,
nmiu.org, spadok.org.ua

www.storiya.info

Матеріали розроблені ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF). Ця публікація підготовлена за фінансової підтримки Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги Організації Об'єднаних Націй (WPHF), але це не означає, що висловлені в ній погляди та вміст є офіційно схваленими або визнаними з боку Організації Об'єднаних Націй.

Усі зображення, інформація і торговельні марки використовуються як ілюстрації з навчальною метою та не мають рекламного характеру. Усі матеріали, які розміщені на веб-сайті www.storiya.info, а також будь-які інші матеріали, що розповсюджуються за допомогою цього сайту і з цього сайту (зокрема зображення, відеоролики і тексти) належать ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» та захищені авторським правом. Несанкціоноване використання цих матеріалів, повне або часткове копіювання, збереження, зміна і поширення (для будь-яких цілей) без письмової згоди ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» заборонено. © 2023 «Сторія».

Для твоїх геніальних думок

Series of horizontal dotted lines for writing.

Спробуй **скласти** власні приклади речень зі словосполучою «**вдаватися до...**».

Handwriting practice lines consisting of a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line, with a scalloped left edge.

✓ Тепер ти знаєш більше про те, як розповідати українською про стратегії й тактики!

У

I тис. до н.е. на території сучасної України проживали різні кочові племена. Вони приходили зі сходу й на певний час оселялися тут. Одними з них були скіфи.

Скіфи мешкали на півдні нашої країни в VII-IV ст. до н.е. Назву їм дали давні греки. Самі ж кочівники іменували себе **сколотами**. У них була власна держава — **Велика Скіфія**. На чолі держави стояли різні царі, найвідоміший із них — **Атей**.

Скіфи не зводили будинків, а жили у возах, накритих шкірою. Носили шкіряний одяг і коротенькі чобітки. Розводили рогату худобу. І тільки-но закінчувалася трава для її випасання — переходили на нове місце.

Монета скіфського царя Атея (IV ст. до н.е.)

Зображення скіфів на чаші з кургану Куль-Оба

Іноді це місце треба було відвойовувати в інших народів. І у військовій справі скіфам не було рівних. Не дарма серед багатьох богів найбільше вони шанували бога війни Арея. У бою вони були жорстокі й безжальні й нерідко вдавалися до хитрощів. Як-от у війні з перським царем Дарієм у 514-513 рр. до н.е., яку описав грецький історик Геродот.

Персія — стародавня держава, що була на території сучасного Ірану.

Зображення перського царя Дарія I

Карта походу персів на скіфів

ЧИТАЙ
І МОВУ ВИВЧАЙ!

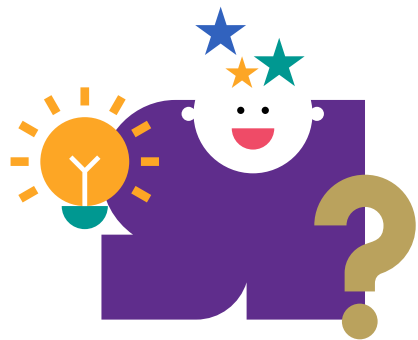
Коли вдаються до хитрощів

У цьому історичному тексті ти прочитав/прочитала про скіфів. Щоб перемагати своїх ворогів, вони використовували несподівані стратегії, як-то кажуть, вдавалися до хитрощів.

Запам'ятай! В українській мові є стала словосполука **«вдаватися до...»**, якщо йдеться про використання якогось прийому. До речі, вона поєднується зі словами в родовому відмінку — **КОГО? ЧОГО?**

Наприклад: **вдаватися до хитрощів, вдаватися до переговорів, вдаватися до обману, вдаватися до випалювання трави тощо.**

НАД ЧИМ ПОМІРКУВАТИ

- ❓ Про які звичаї скіфів ти дізнався/дізналася із цього тексту?
- ❓ Звідки скіфи могли отримувати продукти землеробства, якщо самі цим не займалися?
- ❓ Поміркуй, чому саме Арея скіфи шанували найбільше.
- ❓ Як би ти розшифрував/розшифрувала скіфське послання?

Якби ми потрапили у той час, то могли б, мабуть, стати свідками такої картини.

Три скіфські царі Ідантірс, Скопасій, Таксакій зібралися на раду. Військо персів на чолі з Дарієм значно переважало за кількістю.

Поки досвідченіші вояки радилися, молоді скупчилися неподалік.

— Чого ми чекаємо? Треба нападати і все! — нетерпляче вигукував молодий хлопець на ім'я Скіл. — Арей нам допоможе. Ми вчора йому таку щедру жертву принесли!

Хлопчина поглянув у центр поселення, де з купи хмизу стирчав старий меч, политий кров'ю.

— Це твій перший бій? — презирнулися Арістей та Пал, що стояли поряд.

— Так!

— Пам'ятаю свого першого вбитого ворога, — усмінувся Пал, лаштуючи на собі акінак, лук та стріли.

Акінак — короткий скіфський меч.

— Гарна чаша вийшла з його черепа! — засміявся Арістей, сідлаючи коня.

Скіл і собі засміявся:

— Не можу дочекатися, коли вийду в бій і нарешті стану справжнім скотом!

— Доведеться ще почекати, — підійшов до хлопців старий вояк. — Царі наказали поки не вступати у відкритий бій. Поганяємо їх нашим степом. Будете палити траву, засипати криниці. Без води і їжі вони довго не протягнуть.

Скіфи довго водили ворогів безмежними степами, виснажуючи їх. А тільки перси ставали перепочити, на них напали невеликі загони скіфських вершників.

Скіфський вершник

Скіфський вершник

Коли перси вже були геть виснажені, скіфи надіслали до Дарія посланця із дарами: птахом, мишею, жабою та п'ятьма стрілами, що, вірогідно, означало таке: «Якщо ви, перси, не станете птахами й не полетите в небо, або мишами й не сховаєтесь у землю, або жабами й не пострибаєте в болото, то вас загублять наші стріли».

Як би там не було, Дарій зі своїми прибічниками втік уночі, за ними рушила й решта вцілілих. А Скіфія лишилася непідкореною. ●◆◀▶